

10 ta' Diċembru, 1962.

Imħabfin:—

Is-S.T.O. Prof. Sir Anthony J. Mamo, O.B.E., C.St.J., Q.C.,
B.A., LL.D., President;

Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, C.B.E., K.M., LL.D.;

Onor. Dr. W. Harding, C.B.E., K.M.; B.Litt., LL.D.

Antonio Pollidano

versus

Maria Rosaria Gauci et.

**Ċitazzjoni — Sentenza — Notifika — Nullità — Nota
tal-Eċċezzjonijiet — Appell — Art. 184, 792(2), 227(2) u
(5), u 793 tal-Kap. 15.**

Il-ligi trid illi, meta tiġi notifikata kopja waħda ta' att ġudizzjarju għal aktar minn persuna waħda, jehtieg li ta' din iċ-ċirkustanza ta' notifika kongunta ssir menzjoni anki fl-istess kopja; u fil-prattika hekk ukoll isir. Iżda dan in-nuqqas ma jgħibx għan-nullità tan-notifika, jekk din l-irregolarità ma tkunx għebet ebda preġudizzju lill-parti nteresata. Hekk, fil-każ li dan in-nuqqas jidher ruħu fin-notifika ta' att ta' ċitazzjoni, ma jkunx hemm nullità tan-notifika jekk il-konvenuti jipprezentaw in-nota tal-eċċezzjonijiet; u dan avvolja dik in-nota tiġi in segwitu sfalzata għal raġunijiet oħra.

Jekk il-Qorti tordna l-isfilz tan-nota tal-eċċezzjonijiet, u l-konvenut jiddikjara li jrid jappella mid-digriet li ordna dak l-isfilz, il-Qorti ma għandhix taqta' l-kawża "seduta stante", imma għandha tissoprassjedi sakemm isir l-appell preannunzjat, u tistenna li jinqata' dak l-appell, jew tkompli sejra l-quddiem bil-kawża jekk l-appell ma jsirx fiż-żmien legali. Il-vjożazzjoni ta' dan il-preċett iġib in-nullità tas-sentenza.

U f'każ bhal dan in-nullità ma tkunx tali li ma għandhix tiġi pronunzjata jekk is-sentenza tinstab li hi sostanzjalment ġusta; u l-atti għandhom jiġu rinviati lill-Ewwel Qorti b'leżi ta' kawża tiġi trattata mill-ġdid; iżda qabel trid tiġi determinata l-appell il-kwistjoni jekk il-konvenut kienx konfu-

maçi jew le minhabba illi bl-isfilz tan-nota tal-eċċezzjoni-jiet huwa jiġi kontumaçi, jiġifieri irta jiġi maqtugh mill-appell jekk id-digriet tal-isfilz għandux jiġi mantenut jew le.

Il-Qorti:— Rat l-att taċ-ċitazzjoni quddiem il-Prim' Awla tal-Qorti Civili tal-Maestà Tagħha r-Regina, li bih l-attur, prevja kwalunkwe dikjarazzjoni neċessarja u provvediment opportun, billi l-attur fit-8 ta' Gunju 1951 kien iddepożita fil-Bank tal-Gvern is-somma ta' £235 b'librett intestat għal Maria Rosaria Gauci, biex tagħmel tajjeb din is-somma għall-hlas tar-retta alimentarja ta' 1s.6d. kull-jum li l-attur kellu jgħaddi lill-konvenut Rosario Gauci, iben ma'urali tal-konvenuta l-oħra Maria Rosaria Gauci, u li allura kien għadu minorenni; u billi fil-librett fuq imsemmi tal-Bank tal-Gvern, li jgħib in-numru 45989, jirriżulta bilanċ eżistenti fil-31 ta' Marzu 1961 ta' £46.6.8; u billi fil-Volum tal-Ipoteki tar-Registru Pubbliku, b'nota numru 2288/1943, tinsab inskritta ipoteka ġenerali kontra l-attur a favur tal-konvenut Rosario Gauci in garanzija tal-hlas tal-istess retta alimentarja sakemm huwa jilhaq il-maġġjoretà; u billi l-konvenut Rosario Gauci lahaq il-maġġjoretà fis-26 ta' Ottubru 1960; prevja d-dikjarazzjoni li ma hemmx aktar lok għall-garanzija tal-hlas tar-retta alimentarja, la bid-depożitu fuq imsemmi u lanqas bl-inskrizzjoni ipotekarja fuq imsemmi, talab li l-konvenuta Maria Rosaria Gauci tiġi kundannata thallas lill-attur is-somma ta' £46.6.8, jew kwalunkwe ammont verjuri li kellu jakkumula fl-imsemmi librett bl-interessi skaduti sal-jum tal-pagament, salv illi l-istess konvenuta tiġi awtorizzata tizbanka mill-Bank tal-Gvern kwalunkwe bilanċ eżistenti fil-librett numru 45989 ġa msemmi; u li din il-Qorti tordna l-kancellament tal-inskrizzjoni ipotekarja fuq imsemmi numru 2288/1943 mill-Volum tal-Ipoteki tar-Registru Pubbliku. Bl-ispejjeż, kompriżi dawk tad-digriet numru 316/1962 quddiem is-Sekond'Awla ta' dik il-Qorti;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tas-26 ta' Mejju 1962, li fil-kontumaċja tal-konvenuti, iddeċidiet billi laqgħet it-talba attriçi għall-ammont ta' £46.6.8, oltre l-imgħax tal-Bank tal-Gvern mill-ewwel ta' April 1961 sal-jum tal-pagament, ladarba l-flus għadhom hemm depożitati, u a skans

ta' spejjeż awtorizzat lill-konvenuta, jew min bi dritt bejn iż-żewġ konvenuti, li jirtira l-flus depożitati fil-librett imsemmi, sabiex jithallas l-instanti; u kontestwalment laqgħet it-tieni talba; u ordnat li l-ispejjeż tal-kawża u mitluba jithallsu mill-konvenuti, u dawk tal-kanċellament tal-ipoteka mill-instanti. Dik il-Qorti kkunsidrat;

Mid-depożizzjoni tal-attur it-talba attriċi tidher sodisfaċentement pruvata; inkwantu, però, għall-ispejjeż tal-kanċellament tal-ipoteka fir-Registru Pubbliku numru 2288/1943, l-istess għandhom indubbjament imorru għall-attur; dawk tal-kawża, peress li l-konvenuta kienet għet mitluba biex tikkonsenja l-flus qabel il-kawża u meta binha Rosario kien għalaq tmientax il-sena, u t-tnejn, milli jidher, ma riedux u kwindi l-kawża għet minnhom provokata, l-ispejjeż tagħha għandhom imorru għalihom;

Rat fil fol. 22 in-nota tal-appell tal-konvenuti, u fil-fol. 23 il-petizzjoni tagħhom, fejn talbu li tiġi revokata s-sentenza fuq imsemmija, u li, safejn hu neċessarju għall-finiġiet tal-liġi, u jekk hu neċessarju, tirrevoka wkoll id-griet tas-26 ta' Mejju 1962;

Omissis;

Ikkuns' drat, fuq l-inċidenti preliminari (fol. 41);

Fuq l-aggravju dedott fil-para. nru. (1) fol. 24;

Hu veru li, għat-termini tal-art. 184 tal-Kap. 15 Ediz. Riv., meta, għas-sens ta' dak l-artikolu, tiġi notifikata kopja waħda ta' att għal attar minn persuna waħda, allura jeħtieġ li ta' din iċ-ċirkustanza, ta' notifika kongunta, issir menzjoni anki fl-istess kopja; u fil-prattika dan isir billi fuq il-kopja jinkiteb mhux biss l-indirizz, imma anki l-isem tal-persuni notifikandi flimkien. Issa f'dan il-każ, għalkemm a tergo taċ-ċitazzjoni, di kontro għall-indirizz tal-konvenuti. hemm il-kelma "jikkoabitaw", u għalkemm fir-riferta fuq id-dahar tal-istess ċitazzjoni hemm imsemmi li għet notifikata kopja waħda għat-tnejn, eppure fuq il-kopja fol. 26 ma hemmx h'ief l-indirizz komuni, iżda ma hemmx l-ismijiet tan-notifikandi;

Però, dan in-nuqqas ma jistghax igib ghan-nullità tan-notifika; ghaliex, mentri ebda nullità ma hi ghal daqghekk espressament komminata mill-ligi, ma jirrizultax li din l-irregolarità giebet preġudizzju għall-partijiet konvenuti, in kwantu li dawn aċċettaw dik in-notifika bil-fatt li pprezentaw in-nota tal-eċċezzjonijiet, għad li din giet sfilzata, imma għal raġunijiet oħra. Kien ikun talvolta divers il-każ kieku r-Registatur ma aċċettax affattu n-nota tal-eċċezzjonijiet minhabba li kienet skompanjata mid-dikjarazzjoni meħtieġa; ghaliex f'każ simili kien jista' jinghad, b'parvenza ta' raġun, illi l-Qorti ma tistghax tiehu kont ta' dik in-nota sabiex bis-saħħa tagħha tiġi sanata n-notifika, ghaliex, la ma gietx lanqas biss riċevuta fir-Registru, allura għandha titqies bħala biċċa karta privata li baqghet fil-pussess tad-difensur. Imma sta di fatto li r-Registatur irċeviha, u għalhekk, almenu għal xi żmien, oġġoè sakemm giet sfilzata, dik in-nota saret att ġudizzjarju, li tiegħu l-Qorti tista' tiehu kont biex tgħid li preġudizzju ma kienx hemm, u kwindi ma kienx hemm nullità, għas-sens tal-art. 792(2) Proċ. Civ.;

Ikkunsidrat, fuq l-aggravju l-ieħor dedott fil-para. (2) fol. 24;

Malli nghata d-digriet fol. 9, li bih giet sfilzata n-nota tal-eċċezzjonijiet, id-difensur tal-konvenuti ddkjara li kien sejjer jinterponi appell minnu (fol. 3); iżda l-Ewwel Onorabbli Qorti pproċediet biex tagħti s-sentenza fil-meritu "seduta stante", għar-raġuni minnha espressa, fis-sens li l-konvenuti kienu jistgħu jappellaw mid-digriet flimkien mal-appell mid-deċiżjoni finali fil-meritu;

Ikkunsidrat;

Il-para. (5) tal-art. 227 Proċ. Civ. jgħid li ma għandhiex tiġi deċiża l-kawża sakemm jinqata' l-appell mid-digriet hliet f'xi każ li ma hux rilevanti għall-fattispeċje. Din id-dispożizzjoni hi "mandatory", jew imperattiva;

Issa, hu ċar li din il-projbizzjoni tkun tista' tiġi faċilment trasandata jekk il-Qorti tkompli għaddejja "illico et incontinenti" għad-deċiżjoni fil-meritu (kif sar f'dan il-

każ), bla ma tagħti lill-persuna kolpita bid-digriet iż-żmien materjali halli tagħmel dan l-appell (fol. 41). Il-para. (2) u (5) tal-art. 227 fuq imsemmi għandhom logikament jiġu nterpretati bħala li jfissru li f'każijiet simili l-Ewwel Qorti għandha almenu tistenna li jgħaddi t-terminu ta' jumejn biex tissoprassjed i jekk l-appell preannunzjat fil-fatt isir, u tkompli għaddejja l-quddiem jekk ma jsirx. Id-dikjarazzjoni formali li tagħmel il-parti, li hija sejra tappella (fol. 8), għandha ragjonevolment titqies bħala pass fi "iter" tal-appell sat-terminu ta' jumejn;

Ir-raġuni espressa mill-Ewwel Onorabbi Qorti fol. 8, fis-sens li l-appell mid-digriet jista' dejjem isir mal-appell mis-sentenza finali, bir-rispett kollu dovut lil dik il-Qorti ma tantx hu konvincenti; għaliex jista' faċilment jiġi replikat li l-parti li tippretendi ruħha aggravata bid-digriet għandha dritt li tagħzel bejn l-appell li jsir qabel u dak li jsir f'ilmkien mal-appell mis-sentenza finali, u, kieku kien sewwa l-motiv tal-Ewwel Qorti, allura dan id-dritt ta' xelta jiġi newtralizzat;

Għalhekk id-deċiżjoni mogħtija in vjolazzjoni tal-art. 227 Proc. Civ. fuq imsemmi kienet nulla;

Lanqas huwa l-każ tal-applikazzjoni tal-art. 793 tal-Kap. 15 Ediz. Riv., fis-sens li l-eċċezzjoni ta' nullità ma tiġix attizza jekk id-deċiżjoni tinsab li hija sostanzjalment ġusta; għaliex dak l-artikolu jeċċettwa, "nter alia", il-każ ta' nuqqas ta' ġurisdizzjoni, u meta riferibbilment għal każ bħal dan, il-liġi qalet fi-art. 227 "Il-kawża fil-Qorti tal-Ewwel Grad ma tiġix maqtugħa sakemm ma jiġix deċiż dak l-appell", b'daqshekk l-Ewwel Qorti kienet qegħdha tiġi "pro tempore" žvestita mill-ġurisdizzjoni tagħha li tiegħu konjizzjoni ulterjuri tal-kawża; u għalhekk każ simili hu ekwiparabbli għall-każ eċċettwat ta' nuqqas ta' ġurisdizzjoni. Hu ta' nteress li jiġi rilevat li fin-nota marginali tat-test ingliz għall-art. 227 hemm il-kliem "Stay of Proceedings in First Instance pending Appeal"; dan kien hemm anki fit-test taljan antik — "soprasessione della causa in prima istanza in pendenza di tale appello";

Ikkunsidrat;

Illi għalhekk din il-Qorti għandha tirrinviya l-attijiet quddiem l-Ewwel Qorti sabiex tiġi mill-gdid trattata, anki għall-benefiċċju tad-doppju eżami; imma qabel ma jsir dan jehtieg li tiġi determinata l-kwistjoni jekk il-konvenuti hu-miex jew le kontumaċi, ċjoè jekk għandux jiġi revokat jew mantenut id-digriet fol. 9 tas-26 ta' Marzu 1952 — revoka mitluba fil-petizzjoni oltre r-revoka tal-meritu; jehtieg li tiġi deċiża din il-kwistjoni, għaliex inkella l-Ewwel Qorti, li lilha jiġu rimessi l-attijiet, fin-nuqqas ta' dik id-determinazzjoni jerga jkollha l-ostakolu tal-para. 5 tal-art. 227. Il-verbal fol. 41 jillimita d-deċiżjoni, għal issa, għal dawk iż-żewġ punti; u għalhekk il-Qorti mhijiex qegħda taqta' l-kwistjoni tal-kontumaċja. Hu spedjenti, għalhekk, li għal issa dan l-appell jitkompli fuq din il-kwistjoni tal-kontumaċja, biex mbgħad il-kawża tiġi rimessa lill-Qorti tal-Ewwel Istanza, tant jekk jiġi revokat kemm jekk jiġi konfermat id-digriet impunjat. Il-kumplament tal-appell, fil-meritu, jinsab eżawrit bil-fatt li s-sentenza sejra tiġi dikjarata nulla;

Għalhekk tiddeċidi billi, għar-raġuni fuq indikata, tiddikjara nulla s-sentenza pronunzjata mill-Ewwel Onorabbli Qorti fil-kawża fl-ismijiet premessi fis-26 ta' Mejju 1962; tiddikjara għalhekk eżawrit l-appell in kwantu jirrigwarda l-meritu ta' dik is-sentenza; tirriżerva li tirrinviya l-attijiet lill-Qorti tal-Ewwel Istanza appena jiġi deċiż minn din il-Qorti, fuq l-istess petizzjoni tal-konvenuti, l-appell dwar il-punt tal-kontumaċja, liema punt hu dak investit bid-digriet impunjat fol. 9; infine, kwantu għall-ispejjeż, tirriżerva li tiddeċidihom meta tagħti d-deċiżjoni fuq l-incident tal-kontumaċja. Għalhekk, fil-waqt li għal issa tip-provdi fuq l-appell b'dan il-mod, tordna l-prosekuzzjoni tat-trattazzjoni tal-appell dwar l-incident tal-kontumaċja;